

147. -कलशः a golden pinnacle; Inscr. -किंजल्कम् the Nāgakeśara flower. -कुम्भः a golden jar. -कूर्तः N. of a mountain; S. 7. -केतकी the Ketaka plant, bearing yellow flowers (स्वर्णकेतकी). -केलिः 1 an epithet of Agni. -2 the Chitraka plant. -केशः N. of Śiva. -गन्धिनी the perfume named Renukā. -गर्भे a. containing gold in the interior. -गिरिः the mountain Sumeru. -गौरः the Āśoka tree. -घ्नम् lead. -घ्नी turmeric. -चन्द्रः N. of a celebrated Jaina lexicographer (of the 11th century). -छन्न a. covered with gold. (-न्नम्) gold covering. -ज्वालः fire. -तरुः the thorn-apple. -तारम् blue vitriol. -दुग्धः, -दुग्धकः the glomerous fig-tree. -धान्यकः the 1½ Māsaka weight. -धारणम् the 8-Palas weight of gold. -पर्वतः the mountain Meru. -पुष्पः, -पुष्पकः 1 the Āśoka tree. -2 the Lodhra tree. -3 the Champaka tree. (-न.) 1 the Āśoka flower. -2 the flower of China rose. -पुष्पिका yellow jasmine. -पृष्ठ a. gilded. -ब (व) लम् a pearl. -माला the wife of Yama. -माक्षिकम् pyrites. मालिनम् m. the sun. -युधिका the golden or yellow jasmine. -रागिणी f. turmeric. -रेणुः a kind of atom (नसरेणु). -चलम् a pearl. -व्याकरणम् Hemachandra's grammar. -शङ्खः N. of Viṣṇu. -शृङ्गम् 1 a golden horn. -2 a golden summit. -सारम् blue vitriol. -सूत्रम्, -सूत्रकम् a kind of necklace (Mar. गोक).

हेमकम् Gold.

हेमलः 1 A goldsmith. -2 A touchstone. -3 A chameleon.

हेम्य a. Golden.

हेमन्तः, -न्तम् One of the six seasons, cold or winter season (comprising the months मार्गशीर्ष and पौष); नव-प्रबालोद्गमस्यरम्यः प्रफुल्लोद्गमः परिपक्वशालिः । विलीनपद्मः प्रपत-तुषारो हेमन्तकालः समुपागतः प्रिये ॥ R̥s. 4. 1. -Comp. -नायः the wood-apple tree.

हेमन्ती Winter.

हेमन्तः The planet Mercury.

हेय a. Fit to be left or abandoned; स्वप्ने निरुक्त्या गृहमेधिसौख्यं न यस्य हेयानुमितं स्वयं स्यात् Bhāg. 5. 11. 3.

हेरम् [हि-रन्] 1 A kind of crown or diadem. -2 Turmeric. -3 Dæmoniācal illusion.

हेरकः, हेरिकः A spy, secret emissary.

हेरम्बः [हे शिवे रम्बति रम्ब-अच् अलक् समा० Tv.] 1 N. of Gaṇeśa; जेता हेरम्बशृङ्गिप्रमुखगणचमूचक्रिणस्तारकारः Mv. 2. 17; हे हेरम्ब, किमम्ब, रोदिषि कथं, कर्णौ लुठत्यग्निभूः Subhāṣ. -2 A buffalo. -3 A boastful hero. -Comp. -जननी N. of Pārvatī (mother of Gaṇeśa).

हेरुकः 1 An attendant on Śiva. -2 N. of Gaṇeśa. -3 N. of a Buddha (=चक्रसम्बर).

हेल् 1 Ā. (हेलते) To disregard; see हेड्.

हेलञ्ची A common herb; L. D. B.

हेलनम्, -ना 1 Disregarding, slighting, contempt, insulting. -2 Sporting amorously, wanton dalliance.

हेला [हेड्-भावे-डस्य लः] 1 Contempt, disrespect, insult; तत्पूर्वमसद्वयसं द्विपाधिपाः क्षणं सहेलाः परितो जगाहिरे Śi. 12. 72. -2 (a) Amorous sport or dalliance, wanton sport; हेलात्यन्तं समालक्ष्य विकारः स्यात् स एव च S. D. 128; भावे हावश्च हेला च त्रयस्तत्र शरीरजाः D. R. 2. 32. (b) Pleasure, delight, pastime; सुग्धेन्दुसुन्दरतदीयमुखाबलोकहेलाविशृङ्खलकुत्-हलनिहवाय Mā. 9. 43. -3 Strong sexual desire; प्रौढे-च्छयाऽतिरूढानां नारीणां सुरतोत्सवे । शृङ्गारशास्त्रतत्त्वज्ञैर्हेला सा परि-कीर्तिता ॥ -4 Ease, facility; निवेशयामासिथ हेलयोद्धतम् Śi. 1. 34; हेला 'easily', without any difficulty or trouble. -5 Moonlight. -6 A pause in a note or shaking (as in music).

हेलावत् a. Careless, taking things easily.

हेलावुकः A horse-dealer.

हेलिः [हिल्-इन्] The sun; व्यतरन्नरुणाय विश्रमं सजते हेलि-हयालिकालनाम् N. 2. 80; 3. 80; विक्रीय तं हेलिहिरण्यपिण्डं तारा-बराटानियमादित द्यौः N. 22. 13; हेलिः केलिसरोजबन्धुः Yaśas-tilaka 3. 403; also हेलिकः in this sense. -f. 1 Wanton or amorous sport, dalliance. -2 An embrace. -3 A marriage-procession in the street.

हे (है) लिहिल a. Of a sportive or wanton nature.

हेवाकः Ardent or intense desire, eagerness; (this word, like the word लट्भ q.v., is used only by later writers like Kalhaṇa, Bilhaṇa, and is probably derived from Persian or Arabic, cf. Mar. हेवा); अरिमन्नासीत्तदनु निबिडाश्लेषहेवाकलीलविल्लद्वाहुकणितचलया संततं राजलक्ष्मीः Vikr. 18. 101; cf. हेवाकिन् below.

हेवाकस a. High, intense, ardent; हेवाकसस्तु शृङ्गारो हाबोक्षिभूविकारकृत् D. R. 2. 31; (might the word here not be derived from हेवाक?).

हेवाकिन् a. Ardently desirous of, eager for, (in comp.); जायन्ते महतामहो निरुपमप्रस्थानहेवाकिनां निःसामान्यमहस्व-योगपिशुना वार्ता विपत्तावपि Kalhaṇa.

हेष् 1 Ā. (हेषते, हेषित) To neigh (as a horse); to bray, roar (in general).

हेषः, हेषा, हेषितम् Neighing, braying; रथाङ्गसंकीर्तित-मध्वेषः Ki. 16. 8; सरावधूताभ्रविमानसंकुलं कुर्वन्नभो हेषितभीषिता-खिलः Bhāg. 10. 37. 1.

हेषिन् m. A horse.

हेहे ind. A vocative particle used in addressing or calling out loudly.

है ind. A vocative particle.

हेडिम्बः, -डिम्बः Ghaṭotkacha (son of Hidimā); तत्राद्भुतमपश्याम हेडिम्बस्य पराक्रमम् Mb. 6. 58. 15.

हेतुक a. (-की f.) [हेतौ प्रसृतः ठण्] 1 Causal, causative. -2 Argumentative, rationalistic. -कः 1 A logical reasoner, an arguer. -2 A follower of the Mīmāṃsā